

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie B. Z.
przeciwko Sądowi Okręgowemu w G.
o wynagrodzenie za pracę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 24 stycznia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w S.
z dnia 19 czerwca 2015 r., sygn. akt V Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 czerwca 2015 r., sygn. akt V Pa [...] Sąd Okręgowy w S.
w sprawie z powództwa B. Z. przeciwko Sądowi Okręgowemu w G. o zapłatę
wynagrodzenia za pracę - uwzględnił apelację pozwanego od wyroku Sądu
Rejonowego w S. z dnia 18 grudnia 2014 r., sygn. akt V P [...] i zmienił zaskarżony
wyrok oddalając powództwo.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego w całości zaskarżyła skargą kasacyjną
powódka. Skargę oparto na zarzucie naruszenia przepisów prawa materialnego, a
mianowicie:

1) art. 91a § 3 ustawy z dnia 27.07.2001 r. Prawo o ustroju sądów
powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070) w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia
20.03.2009 r. o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz
niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 459) w związku z art. 10 ust. 1-4 ustawy

z dnia 20.03.2009 r. o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 459) poprzez jego błędną wykładnię, prowadzącą do wniosku, że regułę nakazującą określać wynagrodzenie sędziego w stawce bezpośrednio wyższej stosować należy jedynie w związku z 5-cio letnimi okresami pracy sędziego na danym stanowisku sędziowskim, które upłynęły po dniu 01.01.2009 r. i w konsekwencji przyjęcie, że wynagrodzenie powódki było określane przez pozwanego prawidłowo, podczas gdy prawidłowa wykładnia wskazuje, że nakaz określenia wynagrodzenia sędziego w stawce bezpośrednio wyższej może dotyczyć również 5-letnich okresów pracy na danym stanowisku sędziowskim, które upłynęły przed ww. datą;

2) art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 20.03.2009 r. o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 56, poz. 459) poprzez jego błędną wykładnię a w konsekwencji zawężenie wyrażonej w tym przepisie reguły umożliwiającej, gdy jest to dla sędziego korzystniejsze, określenie stawki wynagrodzenia na podstawie ogólnego stażu pracy do możliwości zaszeregowania go z uwagi na tą zasadę do stawki wyższej niż adekwatna do jego stażu stanowiskowego, podczas gdy regułę tę stosować należy również w kierunku określenia sędziemu na podstawie stażu ogólnego stawki tej samej a nawet niższej niż odpowiadająca stażowi stanowiskowemu, gdy mógłby on dzięki temu otworzyć sobie drogę do następczego podwyższenia stawki wynagrodzenia na dzień 01.01.2009 r., w oparciu o art. 91a § 3 ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na przyczynie przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Wskazano, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, które sprowadza się do odpowiedzi na następujące pytanie: „Czy art. 91 a § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 133 ze zm.). w związku z art. 10 ust. 1-4 ustawy z dnia 20.03.2009 r. o zmianie ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 56, poz. 459) należy interpretować w ten sposób, że określenie wynagrodzenia sędziego w stawce bezpośrednio wyższej następuje jedynie w związku z kolejnymi 5-cio letnimi okresami pracy sędziego na danym stanowisku sędziowskim

upływającymi po dniu 01.01.2009 r., czy też może ono nastąpić (i pod jakimi ewentualnymi warunkami) także w związku z 5-cio letnimi okresami pracy sędziego na danym stanowisku, które upłynęły przed wymienioną datą?”.

Pozwany nie składał odpowiedzi na skargę kasacyjną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powódki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen

prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa i praktyki sądowej. Przy czym wymóg ten jest uzasadniony publicznymi celami rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2007 r., V CSK 356/07, LEX nr 621243). Ograniczenie się przez skarżącego do pytania nie jest wystarczającym określeniem zagadnienia prawnego, jeżeli zagadnienie prawne nie zostało przedstawione bez odniesienia się do ogólnych problemów interpretacyjnych (postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 332/07, LEX nr 452451).

Skarżąca nie wykazała, aby w sprawie rzeczywiście zachodziły podstawy do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Należy stwierdzić, że sformułowane przez skarżącą zagadnienie prawne nie jest zagadnieniem nowym, nierozstrzygniętym dotychczas w orzecznictwie. W orzecznictwie Sądu Najwyższego została już wypracowana i utrwalona linia orzecznicza rozstrzygająca sformułowane przez skarżącego zagadnienie prawne, co niezwykle istotne, orzeczenia Sądu Najwyższego zapadały przy tym w stanach faktycznych zbliżonych do stanu faktycznego niniejszej sprawy, co dodatkowo wskazuje na brak konieczności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Skarżąca nie wykazała przy tym aby istniała konieczność zrewidowania i zmiany dotychczasowego stanowiska Sądu Najwyższego w przedmiotowym zakresie.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2015 r., III PK 107/14 (LEX nr 1813460) Sąd stwierdził, że na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy nowelizującej z dnia 20 marca 2009 r., sędzia sądu okręgowego niemający 5 lat pracy na tym stanowisku, ale posiadający ogólny staż pracy powyżej 15 lat, uzyskiwał w dniu 1 stycznia 2009 r. jedynie szybciej piątą stawkę wynagrodzenia zasadniczego. Natomiast prawo do szóstej stawki nabywał z upływem 10 lat pracy na tym stanowisku (art. 91a § 3 Prawa o u.s.p.). Tym samym - w ocenie Sądu Najwyższego - nie jest uprawniona wykładnia, zgodnie z którą sędzia po zastosowaniu art. 10 ust. 2 ustawy nowelizującej, mógł uzyskać kolejny wzrost stawki płacowej na podstawie art. 91a § 3 Prawa o u.s.p., bez spełnienia warunku przepracowania kolejnych 5 lat na danym stanowisku sędziowskim. Obie przedstawione regulacje (zawarte w ustawach nowelizującej i nowelizowanej) realizują zasadę przyznawania sędziemu stawki płacowej bezpośrednio wyższej w stosunku do aktualnej po upływie kolejnych 5 lat pracy na danym stanowisku, z tym że jedynym wyjątkiem od tej reguły jest przyspieszenie uzyskania stawki piątej, mimo braku 5 lat pracy na stanowisku sędziego sądu okręgowego. Z tej przyczyny nie jest zasadne żądanie zapłaty wynagrodzenia sędziowskiego według wyższych stawek, oparte na kumulacji (zbiegu) stosowania art. 10 ust. 2 ustawy nowelizującej i art. 91a § 3 Prawa o u.s.p., bo pierwszy z tych przepisów jedynie modyfikuje zasadę koniecznej sekwencji upływu kolejnych pięciu lat pracy jako warunku uzyskania uprawnień do wyższej (kolejnej) stawki wynagrodzenia zasadniczego.

Stanowisko to zostało potwierdzone dodatkowo w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2015 r., III PZP 6/15 (LEX nr 1977934), w którym

Sąd Najwyższy szczegółowo i jasno przedstawił zasady liczenia stażu służby sędziowskiej dla potrzeb określenia właściwej stawki wynagrodzenia sędziego. W przywołanym postanowieniu Sąd Najwyższy wskazał, że upływ kolejnych lat stażu służby sędziowskiej, o którym stanowi art. 91a § 3 Prawa o u.s.p., należy liczyć nie od dnia 1 stycznia 2009 r., lecz od daty objęcia przez sędziego stanowiska w danym sądzie. Zatem sędzia, który pełnił urząd (pozostawał w służbie) w dniu 1 stycznia 2009 r., mógł uzyskać stawkę awansu płacowego bezpośrednio wyższą niż wynikająca z art. 10 ustawy nowelizującej nie wcześniej niż po upływie 10 lat pracy na stanowisku sędziowskim, które zajmował tego dnia. Kolejny awans płacowy w jego przypadku mógł mieć miejsce dopiero po upływie następnych (kolejnych) 5 lat służby. Ta reguła zachowuje aktualność aż do czasu, gdy sędzia pełniący służbę na tym samym stanowisku (np. sędziego sądu okręgowego) uzyska prawo do wynagrodzenia w maksymalnej stawce przewidzianej dla danego stanowiska sędziowskiego (w przypadku sędziego sądu okręgowego jest to stawka ósma). To stwierdzenie jest logiczną konsekwencją zasady, w myśl której sędzia legitymujący się dłuższym stażem na stanowisku sędziego sądu okręgowego nie może otrzymywać wynagrodzenia zasadniczego w wysokości niższej niż sędzia tego samego sądu posiadający krótszy staż stanowiskowy.

Wobec powyższego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania okazał się niezasadny.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.